

بررسی عوامل مؤثر بر عدم گرایش به نگارش مقالات علمی از دیدگاه اعضاء هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی همدان

مسعود کورکی*، دکتر حسین محبوب**، دکتر نسرين شیخ***

دریافت: ۸۶/۴/۲۷، پذیرش: ۸۶/۸/۲۶

چکیده:

مقدمه و هدف: یکی از شاخص های مهم پژوهشی و تولید علم در دانشگاهها که از جایگاه ویژه ای در کشورمان برخوردار است مقالات علمی منتشر شده و برگرفته از پژوهشهای اصیل و هدفمند و چاپ آنها در مجلات معتبر داخلی و خارجی می باشد. با نگاهی به آمار و فعالیتهای انجام شده در دانشگاه علوم پزشکی همدان در این خصوص اگرچه نتایج از نظر کیفی و کمی قابل تقدیر است لیکن نسبت به کل اعضاء هیأت علمی دانشگاه رضایت بخش نمی باشد. بهمین منظور این مطالعه با هدف تعیین عوامل مؤثر بر عدم گرایش به نگارش مقالات علمی از دیدگاه اعضاء هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی همدان انجام گردید. **روش کار:** این مطالعه از نوع توصیفی - مقطعی و بصورت سرشماری انجام شد، جامعه آماری آنرا کلیه اعضاء هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی همدان در سال ۱۳۸۵ (۲۶۰ نفر) تشکیل می داد. ابزار جمع آوری اطلاعات پرسشنامه از نوع بسته بود که به دو بخش مشخصات فردی و بخش نگرش تقسیم شد، بر اساس مقیاس لیکرت بالاترین نمره نگرش ۵ و پائین ترین آن ۱ در نظر گرفته شد. پس از اطمینان از روایی و پایایی پرسشنامه جهت انجام طرح تحقیق پرسشنامه ها بین کلیه اعضاء هیأت علمی توزیع گردید. پس از دریافت پرسشنامه های تکمیل شده و حذف موارد ناقص و مخدوش نهایتاً اطلاعات ۲۲۸ پرسشنامه توسط نرم افزار SPSS و با استفاده از روشهای آماری توصیفی مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. **نتایج:** از دیدگاه واحدهای مورد پژوهش عوامل مؤثر بر عدم گرایش به نگارش مقالات علمی به ترتیب اولویت عبارت بودند از: مشغله زیاد در امور آموزشی، تدریس و یا درمان با میانگین نمره $3/89 \pm 1/16$ ، موانع موجود در انجام پروژه های اصیل پژوهشی و گزارش نتایج بصورت مقالات با میانگین نمره $3/88 \pm 0/93$ ، طولانی بودن زمان ارائه تا چاپ مقالات در مجلات علمی فارسی با میانگین نمره $3/84 \pm 1/07$ و نداشتن تسلط کافی به زبان انگلیسی با میانگین نمره $3/83 \pm 1/05$ سایر عوامل به ترتیب اهمیت و تاثیر گذاری در اولویت های بعدی قرار داشتند. **نتیجه نهایی:** موانع موجود در نگارش مقالات علمی حول سه محور مشکلات سازمانی، مشکلات شخصی و سازمانی و مشکلات صرفاً شخصی قابل بررسی و طبقه بندی است که با مساعدت مسئولین ارشد دانشگاه و سعی و تلاش اعضاء هیأت علمی در رفع آنها، می توان امیدوار بود که گرایش و تمایل به نگارش مقالات علمی افزایش یابد.

کلید واژه ها: پژوهش / مقالات علمی / نگرش / هیأت علمی

مقدمه:

چاپ آنها در مجلات معتبر داخلی و خارجی می باشد (۱). امروزه تولید و نشر علم به عنوان یکی از مهمترین وظایف یک واحد علمی قسمت عمده ای از وزن و جایگاه علمی هر کشور را تشکیل می دهد و اعضاء هیأت علمی

یکی از شاخصهای مهم پژوهشی و تولید علم در دانشگاهها که از جایگاه ویژه ای در کشورمان برخوردار است مقالات علمی منتشر شده و برگرفته از پژوهشهای اصیل و

* کارشناس مسئول اطلاع رسانی پزشکی دانشگاه علوم پزشکی همدان (koorki35@yahoo.com)

** دانشیار گروه آمار و اپیدمیولوژی دانشکده بهداشت دانشگاه علوم پزشکی همدان

*** دانشیار گروه بیوشیمی دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی همدان

روش کار:

این مطالعه از نوع توصیفی - مقطعی و بصورت سرشماری انجام گردید، جامعه آماری آنرا کلیه اعضای هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی همدان (اعم از علوم پایه و بالینی) در سال ۱۳۸۵ تشکیل می داد. حجم جامعه برابر استعلام از مراجع ذیربط ۲۶۰ نفر تعیین گردید.

ابزار مطالعه و روش جمع آوری اطلاعات پرسشنامه و از نوع بسته بود که به دو بخش مشخصات فردی پاسخگو و بخش نگرش تقسیم گردید، براساس مقیاس لیکرت دیدگاه اعضای هیأت علمی در پنج گزینه از کاملاً مخالف تا کاملاً موافق تنظیم گردید و به هر گزینه به ترتیب نمره ای از ۱ الی ۵ تعلق گرفت. پرسشنامه شامل ۱۶ سؤال مربوط به دیدگاه اعضای هیأت علمی بود که توسط آنها تکمیل می گردید. میانگین نمرات هریک از سئوالهای مذکور بعنوان میانگین نمره نگرش اعضای هیأت علمی در هر یک از سئوالات مورد بررسی قلمداد گردید.

پس از اطمینان از روایی پرسشنامه مطالعه ای در مقیاس پایلوت بعمل آمد. جهت تعیین همسانی درونی پاسخ به سئوالات، از آلفای کرونباخ استفاده گردید که با $\alpha = 0.75$ ضریب پایایی آن نیز مورد تأیید قرار گرفت.

پرسشنامه ها بین کلیه اعضای هیأت علمی توزیع شد و پس از جمع آوری پرسشنامه های تکمیل شده نسبت به استخراج اطلاعات و آنالیز داده ها توسط نرم افزار SPSS و با استفاده از روشهای آماری توصیفی اقدام لازم معمول گردید. تعداد پرسشنامه های دریافت شده ۲۳۶ برگ حدوداً (۹۰٪) جامعه آماری بود که ۸ پرسشنامه بدلیل نواقص اطلاعات و یا مخدوش بودن پاسخ برخی سئوالات از مطالعه حذف گردیدند، نهایتاً ۲۲۸ پرسشنامه مورد بررسی قرار گرفتند.

نتایج:

از کل جامعه مورد مطالعه ۱۶۲ نفر مرد (۷۱/۱٪) و ۶۶ نفر زن (۲۸/۹٪) بودند. محدوده سنی آنان بین ۲۷-۶۲ سال قرار داشت و میانگین سنی مردان $42/87 \pm 7/24$ سال و میانگین سنی زنان $40/15 \pm 6/26$ سال بود.

فراوانی واحدهای مورد پژوهش از نظر محل خدمتی، میزان تحصیلات و سنوات خدمتی در جدول ۱ نشان داده شده است.

دانشگاهها بعنوان عناصر و ارکان اصلی آموزش و پژوهش وظیفه خطیری در به ثمر رساندن این مهم بعهدہ دارند(۲).

شاخص های پژوهشی شامل: شاخصهای کیفی و کمی و شاخصهای تحلیلی در ارتباط با مراکز تحقیقاتی، محققین، انتشارات تحقیقاتی، تألیف و ترجمه کتب و مقالات علمی پژوهشی و... می باشد. در خصوص مقالات علمی شاخصها عبارتند از: ۱- نسبت تعداد مقالات اعضای هیأت علمی به کل اعضای هیأت علمی صاحب مقالات علمی (از کل اعضا) ۳- تعداد مقالات چاپ شده توسط اعضای هیأت علمی در مجلات علمی پژوهشی داخلی و خارجی و نمایه شده در ISI (۳).

حال در بررسی وضعیت دانشگاه علوم پزشکی همدان نسبت به شاخص اول آمار و ارقام نشان می دهد که نسبت مقالات به هر عضو در سال ۸۲ (۵۴/۰ مقاله)، در سال ۸۳ (۴۴/۰ مقاله) و در سال ۸۴ (۵۰/۰ مقاله) است (۴،۵). نسبت تعداد مقالات به هر عضو در طی ده سال (۸۴-۷۴) به تفکیک دانشکده ها: بهداشت ۹/۶۱ مقاله، پیراپزشکی ۷ مقاله، پرستاری مامائی ۶/۷۲ مقاله، پزشکی ۵/۶۵ مقاله و دندانپزشکی ۵/۵۷ مقاله می باشد (۶).

در ارتباط با شاخص دوم یعنی درصد اعضای هیأت علمی صاحب مقالات علمی این ارقام به ترتیب در سال ۸۲ (۵۴٪)، در سال ۸۳ (۴۴٪) و در سال ۸۴ (۵۰٪) اعضای می باشد (۴،۵).

در رابطه با شاخص سوم تعداد مقالات چاپ شده در مجلات داخلی و خارجی توسط اعضای هیأت علمی بدین قرار است: در سال ۸۲ (۱۳۶) مقاله، در سال ۸۳ (۱۱۱) مقاله و در سال ۸۴ (۱۲۵) مقاله که تعداد محدودی از آنها در مجلات نمایه شده در ISI درج شده اند (۴،۵).

با نگاهی به نتایج مکتسبه و آمار نسبتاً نامناسب دانشگاه علوم پزشکی همدان از شاخصهای فوق الذکر علیرغم نگرش مثبت اعضای هیأت علمی به امر تحقیق (۷/۸۶٪) و (۷/۷۶٪) و (۸) مبین عدم تمایل و گرایش برخی از آنان به نگارش مقالات علمی است و با عنایت به اینکه مقوله پژوهش و نگارش مقالات جزو شرح وظایف تعریف شده اعضای می باشد، این مطالعه با هدف تعیین عوامل مؤثر بر عدم گرایش به نگارش مقالات علمی از دیدگاه اعضای هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی همدان انجام گرفت.

جدول ۱: فراوانی اعضاء هیأت علمی مورد بررسی در دانشگاه علوم پزشکی همدان برحسب محل خدمت، میزان تحصیلات و سابقه خدمت

دانشکده	تعداد	درصد
پزشکی	۱۳۶	۵۹/۶
بهداشت	۲۰	۸/۸
پیراپزشکی	۱۲	۵/۳
دندانپزشکی	۳۷	۱۶/۲
پرستاری و مامائی	۲۳	۱۰/۱
جمع	۲۲۸	۱۰۰
میزان تحصیلات		
کارشناسی ارشد	۶۱	۲۶/۷
دکتری Ph.D.	۴۱	۱۸/۰
دکتری تخصصی	۱۰۵	۴۶/۱
فوق تخصص	۲۱	۹/۲
جمع	۲۲۸	۱۰۰
سابقه خدمت (سال)		
۱-۵	۵۵	۲۴/۱
۶-۱۰	۵۲	۲۲/۸
۱۱-۱۵	۵۹	۲۵/۹
۱۶-۲۰	۳۳	۱۴/۵
بیشتر از ۲۰	۲۹	۱۲/۷
جمع	۲۲۸	۱۰۰

اولین عامل مؤثر بر عدم گرایش اعضاء هیأت علمی به نگارش مقالات علمی، مشغله زیاد در امور آموزشی، تدریس و یا درمان با میانگین نمره $3/89 \pm 1/16$ بود و عوامل دیگر همچون موانع موجود در انجام پروژه های اصیل پژوهشی و گزارش نتایج بصورت مقاله و نیز طولانی بودن زمان ارائه تا چاپ مقالات در مجلات علمی فارسی در مراتب بعدی قرار داشتند. از دیدگاه جامعه مورد مطالعه آشنا نبودن به ضوابط پذیرش و مقررات چاپ مقالات در مجلات علمی فارسی با میانگین نمره $2/51 \pm 1/21$ و کافی نبودن دانش و سطح علمی اعضاء هیأت علمی در نگارش مقالات جزو آخرین اولویت ها قرار داشت (جدول ۲).

اولویت بندی و رتبه عوامل مؤثر بر عدم گرایش به مقاله نویسی از دیدگاه اعضاء هیأت علمی به تفکیک مقاطع تحصیلی آنان در جدول ۳ مشاهده می شود.

جدول ۲: توزیع دیدگاه اعضاء هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی همدان نسبت به عوامل مؤثر بر عدم گرایش به نگارش مقالات علمی

نمره	جمع تعداد (درصد)	دیدگاه اعضاء هیأت علمی					عوامل مؤثر
		کاملاً مخالفم	مخالفم	بی نظرم	موافقم	کاملاً موافقم	
میانگین $\pm$ انحراف معیار	(درصد)	تعداد (درصد)	تعداد (درصد)	تعداد (درصد)	تعداد (درصد)	تعداد (درصد)	
$3/89 \pm 1/16$	۲۲۸ (۱۰۰)	۸۵ (۳۷/۳)	۸۶ (۳۷/۷)	۱۳ (۵/۷)	۳۷ (۱۶/۲)	۷ (۳/۱)	۱ مشغله زیاد در امور آموزشی، تدریس و یا درمان
$3/88 \pm 1/93$	۲۲۸ (۱۰۰)	۵۹ (۲۵/۹)	۱۰۸ (۴۷/۴)	۴۰ (۱۷/۵)	۱۷ (۷/۵)	۴ (۱/۸)	۲ موانع موجود در انجام پروژه های اصیل پژوهشی و گزارش نتایج بصورت مقاله
$3/84 \pm 1/07$	۲۲۸ (۱۰۰)	۶۹ (۳۰/۳)	۹۶ (۴۲/۱)	۲۵ (۱۱)	۳۴ (۱۴/۹)	۴ (۱/۸)	۳ طولانی بودن زمان ارائه تا چاپ مقالات فارسی
$3/83 \pm 1/05$	۲۲۸ (۱۰۰)	۶۰ (۲۶/۳)	۱۱۲ (۴۹/۱)	۲۵ (۱۱)	۲۱ (۹/۲)	۱۰ (۴/۴)	۴ نداشتن تسلط کافی به زبان انگلیسی
$3/70 \pm 1/18$	۲۲۸ (۱۰۰)	۶۱ (۲۶/۸)	۱۰۰ (۴۲/۹)	۱۷ (۷/۵)	۳۸ (۱۶/۷)	۱۲ (۵/۳)	۵ دست و پا گیر بودن ضوابط پذیرش و مقررات چاپ مقالات در مجلات علمی فارسی
$3/61 \pm 1/11$	۲۲۸ (۱۰۰)	۵۵ (۲۴/۱)	۸۲ (۳۶)	۴۷ (۲۰/۶)	۲۶ (۱۵/۸)	۸ (۳/۵)	۶ عدم همکاری لازم بین اعضاء بالینی و علوم پایه در انجام پروژه های تحقیقاتی مشترک
$3/53 \pm 1/20$	۲۲۸ (۱۰۰)	۴۷ (۲۰/۶)	۱۰۱ (۴۴/۳)	۲۶ (۱۱/۴)	۳۶ (۱۵/۸)	۱۸ (۷/۹)	۷ آشنا نبودن به ضوابط پذیرش و مقررات چاپ مقالات در مجلات علمی لاتین
$3/43 \pm 1/16$	۲۲۸ (۱۰۰)	۳۶ (۱۵/۸)	۱۰۰ (۴۲/۹)	۳۸ (۱۶/۷)	۲۶ (۱۵/۸)	۱۸ (۷/۹)	۸ آشنا نبودن اعضاء به اصول و متدولوژی مقاله نویسی
$3/34 \pm 1/24$	۲۲۸ (۱۰۰)	۴۴ (۱۹/۳)	۷۷ (۳۳/۸)	۳۸ (۱۶/۷)	۵۱ (۲۲/۴)	۱۸ (۷/۹)	۹ مکفی نبودن ابزار تشویقی
$3/21 \pm 1/15$	۲۲۸ (۱۰۰)	۳۵ (۱۵/۴)	۶۳ (۲۷/۶)	۵۹ (۲۵/۹)	۵۸ (۲۵/۴)	۱۳ (۵/۷)	۱۰ پائین بودن امتیاز تخصصی به هر مقاله در ارتقاء اعضاء هیأت علمی
$3/13 \pm 1/15$	۲۲۸ (۱۰۰)	۲۲ (۹/۶)	۸۳ (۳۶/۴)	۴۷ (۲۰/۶)	۵۶ (۲۴/۶)	۲۰ (۸/۸)	۱۱ آشنا نبودن اعضاء به اصول و متدولوژی تحقیق
$3/00 \pm 1/29$	۲۲۸ (۱۰۰)	۲۸ (۱۲/۳)	۷۴ (۳۲/۵)	۲۸ (۱۲/۳)	۶۶ (۲۸/۹)	۳۲ (۱۴)	۱۲ دسترسی محدود به منابع و اطلاعات زمینه ای و ابزاری
$2/97 \pm 1/14$	۲۲۸ (۱۰۰)	۲۴ (۱۰/۵)	۵۶ (۲۴/۶)	۵۷ (۲۵)	۷۲ (۳۱/۶)	۱۹ (۸/۳)	۱۳ دست و پا گیر بودن ضوابط و مقررات چاپ مقالات در مجلات علمی لاتین
$2/96 \pm 1/19$	۲۲۸ (۱۰۰)	۳۰ (۱۳/۲)	۴۸ (۲۱/۱)	۵۴ (۲۳/۷)	۷۵ (۳۲/۹)	۲۱ (۹/۲)	۱۴ طولانی بودن زمان ارائه تا چاپ مقالات لاتین
$2/85 \pm 1/23$	۲۲۸ (۱۰۰)	۲۶ (۱۱/۴)	۴۹ (۲۱/۵)	۵۱ (۲۲/۴)	۶۹ (۳۰/۳)	۳۳ (۱۴/۵)	۱۵ کافی نبودن دانش و سطح علمی اعضاء هیأت علمی در نگارش مقالات
$2/51 \pm 1/21$	۲۲۸ (۱۰۰)	۹ (۳/۹)	۶۱ (۲۶/۸)	۲۱ (۹/۲)	۸۵ (۳۷/۳)	۵۲ (۲۲/۸)	۱۶ آشنا نبودن به ضوابط پذیرش و مقررات چاپ مقالات در مجلات علمی فارسی

جدول ۳: اولویت بندی عوامل مؤثر بر عدم گرایش به نگارش مقالات علمی از دیدگاه اعضاء هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی همدان
بر حسب مقطع تحصیلی

کارشناسی ارشد دکتری Ph.D متخصص فوق تخصص				عوامل مؤثر
الویت				
۱۳	۱۶	۱۶	۱۶	آشنا نبودن به ضوابط پذیرش و مقررات چاپ مقالات در مجلات علمی فارسی
۴	۸	۶	۲	دست و پا گیر بودن ضوابط پذیرش و مقررات چاپ مقالات در مجلات علمی فارسی
۹	۲	۴	۱	طولانی بودن زمان ارائه تا چاپ مقالات فارسی
۸	۵	۱۳	۶	آشنا نبودن به ضوابط پذیرش و مقررات چاپ مقالات در مجلات علمی لاتین
۱۱	۱۲	۱۴	۱۲	دست و پا گیر بودن ضوابط و مقررات چاپ مقالات در مجلات علمی لاتین
۱۵	۱۱	۱۵	۱۱	طولانی بودن زمان ارائه تا چاپ مقالات لاتین
۶	۴	۲	۴	نداشتن تسلط کافی به زبان انگلیسی
۵	۶	۷	۱۰	آشنا نبودن اعضاء به اصول و متدولوژی مقاله نویسی
۱۶	۱۵	۱۲	۱۴	کافی نبودن دانش و سطح علمی اعضاء هیأت علمی در نگارش مقالات
۱۲	۱۴	۱۱	۱۳	دسترسی محدود به منابع و اطلاعات زمینه ای و ابزاری
۱۰	۱۰	۸	۹	مکفی نبودن ابزار تشویقی
۱۴	۱۳	۱۰	۸	پائین بودن امتیاز تخصصی به هر مقاله در ارتقاء اعضاء هیأت علمی
۷	۹	۹	۱۵	آشنا نبودن اعضاء به اصول و متدولوژی تحقیق
۲	۱	۱	۵	موانع موجود در انجام پروژه های اصیل پژوهشی و گزارش نتایج بصورت مقاله
۳	۷	۵	۷	عدم همکاری لازم بین اعضاء بالینی و علوم پایه در انجام پروژه های تحقیقاتی مشترک
۱	۳	۳	۳	مشغله زیاد در امور آموزشی، تدریس و یا درمان

بحث:

نشان میدهد که اعضاء هیأت علمی وقت کافی برای اتمام امور پژوهشی و مقاله نویسی ندارند و معمولاً "وقت زیادی را صرف آموزش می کنند و کمتر به تحقیق می پردازند (۹). صدی و همکاران در مطالعه خود گزارش نمودند کمبود تعداد اعضاء هیأت علمی در برخی از گروهها موجب شده است که تعداد واحدهای تدریس شده توسط بعضی از اعضاء زیاد باشد و در نتیجه وقت کافی جهت انجام پژوهش و به تبع آن مقاله نویسی باقی نماند. جذب نیروهای متخصص مورد نیاز گروه ها می تواند بخشی از این مشکل را برطرف نماید (۸).

برخی از موانع موجود در انجام پروژه های اصیل پژوهشی و گزارش نتایج بصورت مقالات عبارتند از: عدم بهره گیری از نتایج تحقیق، عدم تشویق و حمایت معنوی کافی، پائین بودن فرهنگ تحقیق، مشکلات ایجاد شده توسط شوراهای پژوهشی و عدم ارجاع مشکلات سایر سازمانها و ادارات به محققین، عدم علاقه به کار تیمی و کمبود امکانات آزمایشگاهی (۱۰-۱۲، ۸).

طولانی بودن زمان ارائه تا چاپ مقالات در مجلات علمی فارسی از دیدگاه اعضاء هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی همدان یکی دیگر از عوامل مؤثر بر عدم گرایش به نگارش مقالات علمی ذکر شده است، از این منظر دانشگاهها و ارگانهای صاحب امتیاز می بایست فکری عاجل

یافته های بدست آمده از مطالعه حاضر بیانگر آنست که واحدهای مورد پژوهش با سوابق و محل خدمتی متفاوت، محدوده سنی گوناگون، میزان تحصیلات مختلف و در هر دو جنس برابری باورند که عواملی همچون مشغله زیاد در انجام امور دانشگاهی، موانع موجود در انجام پژوهش، طولانی بودن زمان چاپ مقالات فارسی و مسلط نبودن به زبان انگلیسی از موانع اولیه و مهم در تمایل و گرایش اعضاء هیأت علمی به نگارش مقالات علمی هستند. سایر عوامل به ترتیب اهمیت و تاثیر گذاری جزو اولویت های بعدی تلقی می گردند.

در خصوص عامل باز دارنده مشغله زیاد در امور آموزشی، تدریس و یا درمان باید اذعان نمود که یکی از مشکلات عمده اعضاء هیأت علمی این است که وقت خود را صرف آموزشهای تئوری در کلاس درس و یا طبابت در مطب های خصوصی می نمایند و فرصت برای پژوهش و حل مشکلات را نمی یابند، لیکن نظر به اینکه در تشکیلات سازمانی مقوله پژوهش جزو شرح وظایف تعریف شده آنان ذکر شده است اعضاء هیأت علمی فعالیت های پژوهشی را می بایست به عنوان یک وظیفه حرفه ای در کنار فعالیتهای آموزشی خود تلقی نمایند، تا بتوان بر پایه آن انتظارات و توقعات را طراحی نمود. نتایج مطالعه طالبی

سپاسگزاری :

بدینوسیله از حمایت و نظرات آقایان دکتر عباس زمانیان، دکتر مسعود سعیدی جم معاونت و مدیریت پژوهشی وقت دانشگاه در طی مراحل انجام طرح و همکاری آقای بهزاد حسینی در جمع آوری اطلاعات مورد نیاز صمیمانه قدردانی می گردد.

منابع :

- 1- <http://tv4.irib.ir/progtext/fulltext.asp>
۲. سلطانی عربشاهی کامران. عملکرد سالانه اعضاء هیأت علمی دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی ایران. پژوهش در علوم پزشکی. سال سوم، پیوست ۱، ۱۳۷۷: ۷۰-۶۷.
- 3- www.kayhannews.ir/850604/12.htm
۴. دانشگاه علوم پزشکی همدان. خلاصه عملکرد فعالیت های معاونت پژوهشی (۸۴-۸۲). همدان: معاونت پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی، ۱۳۸۴.
۵. دانشگاه علوم پزشکی همدان. خلاصه عملکرد فعالیت های معاونت پژوهشی (۸۵-۸۴). همدان: معاونت پژوهشی دانشگاه، ۱۳۸۵.
- 6- <http://umsha.ofis.ir/default.aspx?school&page>
۷. مانی خسرو، توکل محسن. بررسی نگرش اعضاء هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی همدان نسبت به تحقیق. مجله علمی دانشگاه علوم پزشکی همدان. سال سوم، شماره ۲، ۱۳۷۵: ۲۴-۲۸.
۸. صدی غلامحسین، گودرزی محمدتقی، درخشان محمدرضا. بررسی موانع تحقیق در دانشگاه علوم پزشکی همدان. گزارش نهائی طرح تحقیقاتی دانشگاه علوم پزشکی همدان، ۱۳۸۱.
۹. طالبی محمد. بررسی عوامل مؤثر در تولید و چاپ مقالات علمی در مجلات خارجی معتبر. رهیافت، شماره ۲۷، ۱۳۸۱: ۱۱۸.
۱۰. ظهور علیرضا، فکری علیرضا. موانع پژوهش از دیدگاه اعضاء هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی ایران. پایش، سال دوم، شماره ۲، ۱۳۸۲: ۱۱۸.
۱۱. فرمانبر ربیع اله، عسگری فریبا. بررسی عوامل بازدارنده انجام تحقیق از دیدگاه اعضاء هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی گیلان. مجله دانشگاه علوم پزشکی گیلان. دوره چهاردهم، شماره ۵۴، ۱۳۸۴: ۹۱-۸۴.
۱۲. ارتباط دانشگاه و بخش خصوصی. پیک مدیریت دانشگاه. نشریه آموزشی مدیریت دانشگاهی. شماره ۶-۱، ۱۳۸۱.

برای حل این مسئله در نظر داشته باشند با توجه به فرآیند این مقوله که از زمان دریافت مقاله و ثبت آن، شروع و تا طرح در هیأت های علمی گوناگون، ارسال به داوری و پذیرش و چاپ آن به اتمام می رسد که خود فرآیندی وقت گیر و زمان بر است، به نظر میرسد با استفاده از سیستم های الکترونیکی و ارسال الکترونیکی مقالات، استفاده از نظرات داوران عالم و با انگیزه، از طریق سایتهای اینترنتی و انجام امور مربوط به هیأت تحریریه از طریق ارتباط شبکه ای کامپیوتری بتوان بطور چشمگیری زمان این فرآیند را کاهش دادو تأثیر مناسبی نیز بر عامل دست و پاگیر بودن ضوابط پذیرش و مقررات چاپ مقالات داشت.

مسلط نبودن به زبان انگلیسی را می توان با استفاده از کلاسهای آموزشی زبان و یا مطالعات متون لاتین مرتفع نمود و تسلط مورد نیاز را بدست آورد. لازم به ذکر است با توجه به وجود گروه آموزشی زبان و آزمایشگاههای متنوع آموزش زبان در دانشگاه با مساعدت مسئولین ارشد دانشگاه میتوان از این امکانات در ارتقاء سطوح یادگیری اعضاء هیأت علمی استفاده نمود.

نتیجه نهائی :

موانع موجود در نگارش مقالات علمی از دیدگاه اعضاء هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی همدان را می توان حول سه محور مشکلات سازمانی، مشکلات شخصی و سازمانی و مشکلات صرفاً شخصی تعریف و طبقه بندی کرد که حل آنها مساعدت مسئولین ارشد دانشگاه و سعی و تلاش خود اعضاء را می طلبد و می توان در این مقوله به تمایل هر چه بیشتر اعضاء به نگارش مقالات علمی امیدوار بود. در همین راستا نظر به اهمیت نقش دانشگاه در سیاستگذاری کشور، در بعد پژوهشی هم دانشگاه می تواند با توجه به اولویت ها و نیازهای کشور به انجام پروژه های کاربردی و هدفمند همت گمارد و با بررسی وضعیت موجود، نیازسنجی و انجام کارشناسی دقیق، در قالب مقالات علمی به ارائه راهکارهای مورد نیاز در جهت توسعه کشور و تولید علم بپردازد.